

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ 2025

Κάθε πρωτοχρονιά συνιστά μοναδική ευκαιρία για ανταλλαγή ευχών μεταξύ των γνωστών φίλων και συγγενών. Ευχόμαστε καλές επιτυχίες, υγεία, χαρά, ευτυχία και προκοπή για ολόκληρο το χρόνο που αρχίζει. Αυτή τη συνήθεια φαίνεται ότι την επέβαλε η ανθρώπινη σοφία, ως συνθήκη ανανέωσης της ελπίδας για ζωή. Μια ανησυχία και αγωνία υποβόσκει μέσα μας, ότι όλα δεν είναι δυνατόν να πάνε, όπως τα θέλουμε, γι' αυτό ελπίζουμε σε βοήθεια από το **Υπέρτατο Ον**, από την τύχη, από τους υπεύθυνους για τη ζωή μας.

Η Πρωτοχρονιά συνιστά, επίσης, μια μοναδική ευκαιρία για ανασκόπηση και διαλογισμό της προσωπικής μας ευθύνης. Η προετοιμασία μας, οι ικανότητές μας και η βούληση για καταβολή προσπάθειας ήταν αυτά που έπρεπε; Μαζί με τις ευχές μας είμαστε υποχρεωμένοι να γρηγορούμε και να είμαστε, όσο το δυνατόν έτοιμοι, για την αντιμετώπιση των δυσκολιών, που οπωσδήποτε θα συναντήσουμε στη ζωή μας.

Έχει γίνει πλέον συνείδηση όλων μας ότι μοιραζόμαστε μια κοινή μοίρα στη ζωή επάνω σε ένα πλανήτη συγκριτικά πολύ μικρό και ευαίσθητο. Το ανθρώπινο είδος υπόκειται στις ίδιες θανάσιμες απειλές. **Το μεγαλύτερο, όμως, κακό, πρέπει να ομολογήσουμε, προκαλείται από τον ίδιο τον άνθρωπο! Μια αφόρητη βαρβαρότητα μεταξύ των ανθρώπων έχει αμαυρώσει σε σημαντικό βαθμό τα επιτεύγματα της προόδου των επιστημών και της τεχνολογίας. Η ανθρωπότητα απέχει σημαντικά από την ιδανική μορφή της και, μάλλον, μετατρέπεται σε συνονθύλευμα.**

Η **παγκοσμιοποίηση** είναι ταυτόχρονα, ό,τι καλύτερο, αλλά και ό,τι χειρότερο μπορεί να συμβεί στην πραγματικότητα. Ο οικονομικός φιλελευθερισμός, που αντικατέστησε τις ιδεολογίες, αποδεικνύεται ότι έχει τα θετικά του, αλλά και τα αρνητικά του στοιχεία, ειδικά, όταν κυριαρχεί, σε όλους τους ανθρώπινους τομείς. Η οικονομική ανάπτυξη και η δυτικοποίηση, αποδεικνύεται, ότι δεν κατάφεραν να διαχειριστούν τα ζωτικά προβλήματα της ανθρωπότητας. Το ανελέητο κυνήγι του κέρδους και η ανάπτυξη χειριστικών δυνάμεων της τεχνολογίας επέτειναν τις ανισότητες, τις δυστυχίες και τις φοβίες. Έτσι αναδύονται μίσση, εχθρότητες, βαρβαρότητες και ακραία φαινόμενα εθνικισμού.

Έχει χαθεί ο σεβασμός στην ανθρώπινη ποιότητα και το άριστο, ανθρώπινο, μέτρο. Ξεπεράσθηκε το όριο της ύβρης. Δεν νιώθουμε αλληλέγγυοι. Η οικονομική ανάπτυξη είναι βασικό στοιχείο επιτυχίας και προόδου, αλλά χωρίς σύνεση καταστρέφει τον ίδιο τον άνθρωπο. Η παγκοσμιοποίηση είναι καλοδεχούμενη, γιατί μας καθιστά κοινωνούς με τα πλανητικά κοινά προβλήματα και επιτυχίες. Δεν πρέπει, όμως, να αγνοούνται οι υπέρτατες αξίες της ζωής που ευδοκιμούν μέσα σε υγιείς εθνικές και οικογενειακές οικοφωλεές, εκεί που αναπτύσσεται ο αληθινός άνθρωπος.

Η πολιτισμική ποικιλομορφία είναι ουσιαστικό στοιχείο ανάπτυξης της ανθρωπότητας. Ειδάλλως, οι αγανακτισμένοι και οι δυστυχισμένοι θα αυξάνονται συνεχώς, θα εξαπλώνονται σε όλο τον κόσμο και δε θα είναι δυνατόν να συγκρατηθούν με τη βία σε κανένα σύνορο. Η πολιτική σκέψη έχει πολλά τυφλά σημεία, γιατί επηρεάζεται υπερβολικά από τον χρηματιστικό προσανατολισμό. Η σκέψη μας καθοδηγείται από τη διαφήμιση και όχι από τη συνετή ανάγκη. Η ποσότητα αντικατέστησε την ποιότητα. Ο αριθμός αντικατέστησε την ανθρώπινη ποιότητα. Το έχουν επισκιάσει το είναι μας. Το ευ ζην έγινε απλός ευδαιμονισμός με αποκλειστική έγνοια την αύξηση των υλικών αγαθών σε βάρος κάθε αλήθειας, ωραιότητας και αγαθότητας.

Η φοβερή υπερεξειδίκευση και ο κατακερματισμός των καθηκόντων οδήγησε στην απώλεια της προσωπικής πρωτοβουλίας και του αισθήματος ευθύνης με συνέπεια την άμβλυνση της κοινωνικής αλληλεγγύης. Έχει προκληθεί ένα τεράστιο έλλειμμα συμπάθειας και συμπόνιας, με συνέπεια να αναδύεται η ειδεχθής οσμή της πνευματικής αδιαφορίας. Στην ίδια την πολυκατοικία δεν λέμε «καλημέρα», που σημαίνει ότι δεν αναγνωρίζουμε τον

συγκάτοικό μας, ως πρόσωπο άξιο ευγένειας και συμπάθειας. Αντικαταστήσαμε τον φίλο άνθρωπο με κατοικίδιο ζώο και νομίζουμε ότι έχουμε εξασφαλίσει την **προσωπικότητά μας.**

Η **έλλειψη κατανόησης** βρίσκεται σε υπερθετικό βαθμό, ακόμη στην οικογένεια. Αγνοούμε ότι μέσα στο υγιές οικογενειακό κλίμα **αναπτύσσεται η ανθρώπινη προσωπικότητα. Τα κοινωνικά λειτουργήματα μετατράπηκαν σε απλά επαγγέλματα,** στα οποία διαπιστώνεται έλλειμμα αγάπης, ενώ είναι γνωστό ότι **μόνον μέσα στην αγάπη αναπτύσσεται η αληθινή μάθηση και η αυτοπεποίθηση.**

Το **ευ ζην έχει ταυτιστεί με την καλοπέραση,** που βασίζεται στη οικονομική ευμάρεια. Το υγιές ευ ζην είναι κάτι πολύ ευρύτερο και περιλαμβάνει την **προσωπική μας εξέλιξη, τις σχέσεις φιλίας και αγάπης και το αίσθημα της κοινότητας.** Τα ΜΜΕ και η διαφήμιση μας ωθούν στο «όλο και περισσότερο». Σε **μεγαλύτερη ισχύ σε πλούτο, σε δόξα, σε φήμη και προβολή,** που προκαλούν και αντίστοιχα **μίσση, φθόνο και συναισθήματα αντιπαλότητας.** Το **ευ ζην σημαίνει ποιότητα ζωής και όχι ποσότητα, μόνον, υλικών αγαθών. Αφορά κυρίως στη ισορροπημένη συναισθηματική, ψυχική και ηθική πλευρά της ζωής. Προσβλέπει σε μια ανυστερόβουλη ψυχική πλήρωση.**

Κάποια **ιδανικά** αξίζουν περισσότερο από άλλα. Είναι καλύτερο να ζούμε με **αγάπη** παρά με **μίσος,** γιατί η αγάπη **πλαταίνει την προσωπικότητα,** ενώ το μίσος τη στενεύει. Καλύτερα να ζούμε με **εμπιστοσύνη** παρά με **φόβο,** γιατί ο φόβος παραλύει τις προσπάθειές μας, ενώ η εμπιστοσύνη μάς καθιστά ικανούς να αναπτύξουμε τις δυνατότητές μας. Είναι σαφέστατα καλύτερα να ζούμε **σε συνεργασία** παρά με **αντιπαλότητα** που μας απομονώνει. Ο άνθρωπος είναι **κοινωνικό** όν και ποτέ δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιήσει ολοκληρωτικά τη ζωή του, **χωρίς αρμονικές σχέσεις με τους συνανθρώπους του.**

Απαιτείται **μια κοπερνίκεια στροφή στις προτεραιότητες της κλασσικής μας Παιδείας.** Να θέσουμε ως ύψιστη αξία την **ανθρώπινη προσωπικότητα.** Προσωπικότητες δομημένες με σωστή **παιδεία,** είναι δυνατόν να συνθέσουν **υγιή αρμονικά σύνολα** (και όχι φανατικές συσπειρώσεις ατόμων). Η **προσωπικότητα** αναπτύσσεται με **ολιστική καλλιέργεια** όλων των πτυχών μας: γνωστικών, συναισθηματικών και ηθικών αρετών, που λαμβάνει χώρα μέσα σε **μια διαρκή προσωπική προσπάθεια,** αλλά οπωσδήποτε **στην κοινωνική συνύπαρξη.** Μια παιδεία ποιοτικής μορφής θα μπορούσε να προσανατολίσει τον άνθρωπο προς μια θετική για τον ίδιο κατεύθυνση. Το εκπαιδευτικό σύστημα χαρακτηρίζεται από σημαντική **ανεπάρκεια,** γιατί κατακερματίζει τις γνώσεις με συνέπεια να μη γίνονται κατανοητά τα θεμελιώδη πανανθρώπινα προβλήματα. **Εκτιμάται, ως απαραίτητη, μια ολιστική παιδεία με σκοπό τη δημιουργία ανθρώπων – προσώπων και όχι μόνον πελατών και εργαλείων. Πολίτες με αντίληψη χωρίς παρωπίδες, ικανοί για προσαρμογή στις σύγχρονες απαιτήσεις, αλλά και με αρετές για πολιτισμικό εξανθρωπισμό της κοινωνίας που διαρκώς εξελίσσεται.**

Για να υπάρξουν συνθήκες βιώσιμου μέλλοντος είναι απαραίτητο να υπάρξει και αντίστοιχη **ολιστική παιδεία. Η ανάθεση της εκπαίδευσης σε απόλυτα εξειδικευμένους είναι μερικώς ορθή και μας βολεύει επιφανειακά.** Απαιτείται μαζί με την εξειδικευμένη παιδεία και μια γενικότερη, **ολιστική, από την οποία θα αναδύεται μια ολιστική νοημοσύνη ως αρετή.** Τα μεγάλα κοινωνικά θέματα ζωής είναι ευθύνη όλων μας και **απαιτείται η συμμετοχή μας,** που προϋποθέτει μια εμπεριστατωμένη άποψη για τα καίρια θέματα.

Αυτό είναι προσωπικό μας καθήκον, πρόταγμα και στοίχημα της καινούργιας χρονιάς.

Θα προτείναμε να αρχίσουμε από **τις δίδυμες αρετές :**

Την αυτοεκτίμηση και αρμοστικότητα, οι οποίες γεννιούνται και αναπτύσσονται διαβίου μαζί και «πεθαίνουν» μάλιστα μαζί μέσα σε ανοιχτά αρμονικά συστήματα με την προϋπόθεση μιας αρχικής φάσεως **οικογενειακής «κλειστής», εν μέτρω ζωής.**

Αυτοεκτίμηση είναι η σε ιδανικό μέτρο εκτίμηση του εαυτού μας με προσανατολισμό το ευρύτερο καλό, από το οποίο επωφελείται και το άτομο. Είναι ο βασικός παράγοντας

καθορισμού των ορίων μας. Αποχτιέται με τη διαρκή προσεχτική **αυτογνωσία και αυτοσυνειδησία** και συνιστά την πηγή ενέργειας του εαυτού μας. Είναι **η μπαταρία της ψυχής μας.**

Αρμοστικότητα (fitness) είναι η ενεργητική ικανότητα του ατόμου να εναρμονίζεται στις συνθήκες του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος. Εάν ληφθεί υπόψη η σύγχρονη αντίληψη για τη θέση του ανθρώπου μέσα στον Κόσμο θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε την **αρμοστικότητα**, κυριολεκτικά, ως **την ολιστική Αρετή.**

Η **τελειοποίηση της δικής μας προσωπικότητας είναι αδιάλειπτη.** Ένα ολόγραμμα αξιών και αντίστοιχα αρετών συνιστά το καταπίστευμα του Ανθρώπου. Από την **ευγένεια, στη φρόνηση, την εγκράτεια, το θάρρος, τη δικαιοσύνη στην πίστη, γενναιοδωρία, συμπόνια, ταπεινότητα, μεγαθυμία, θηλότητα, ...μέχρι τη φιλία και την αγάπη** συνιστούν το ολόγραμμα των αρετών.

Δεν υπάρχει, θαρρούμε, ωραιότερος σκοπός από το να δημιουργήσει κάποιος την ανθρώπινη προσωπικότητα ολιστικής αρμονικής μορφής, που του αξίζει.

Η προσέγγιση δύσκολη και ασαφής.

Το μόνο βέβαιο ότι βρίσκεται στο δρόμο της κλασσικής μας αγωγής, και ολιστικής παιδείας.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΟΛΟΨΥΧΑ ΤΟ 2025 ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΜΙΑ ΓΟΝΙΜΗ ΧΡΟΝΙΑ

Δημήτρης Μπάκας

01 Ιαν. 2025